

FA**KANCELÁŘ FINANČNÍHO ARBITRA
ORGANIZAČNÍ SLOŽKA STÁTU**

Příslušnost finančního arbitra ve sporu týkajícího se smlouvy o stavebním spoření (spor o výpověď smlouvy, účtování poplatků za vedení účtu stavebního spoření, připisování úroků a státní podpory) - ODPOVĚĎ NA ČASTO KLADENÝ DOTAZ

Finanční arbitér je státem zřízený mimosoudní orgán příslušný k rozhodování některých sporů na finančním trhu. Podle zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finančním arbitrovi“), je finanční arbitér za splnění dalších podmínek a pokud je jinak k rozhodnutí tohoto sporu dána pravomoc českého soudu, příslušný k rozhodování sporů mezi:

- a) poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb - *například spor zákazníka s bankou o správnost zaúčtované platby nebo spor zákazníka s bankou při zneužití platební karty neoprávněnou osobou,*
- b) vydavatelem elektronických peněz a držitelem elektronických peněz při vydávání a zpětné výměně elektronických peněz,
- c) věřitelem nebo zprostředkovatelem a spotřebitelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru - *například spor zákazníka s věřitelem o odstoupení od úvěrové smlouvy nebo spor o výši poplatku za předčasné splacení úvěru,*
- d) investičním fondem, investiční společností nebo zahraniční investiční společností, obchodníkem s cennými papíry nebo investičním zprostředkovatelem a spotřebitelem při kolektivním investování prostřednictvím standardního fondu nebo speciálního fondu, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti *například spor zákazníka s investiční společností o správnost účtovaných poplatků,*
- e) pojišťovnou nebo pojišťovacím zprostředkovatelem a zájemcem o pojištění, pojistníkem, pojištěným, oprávněnou osobou nebo obmyšleným při nabízení, poskytování nebo zprostředkování životního pojištění,
- f) provozovatelem směnářské činnosti a zájemcem o provedení směnářského obchodu nebo osobou, se kterou byl směnářský obchod proveden.

Sjednání rozhodčí smlouvy nevylučuje pravomoc finančního arbitra.

Při výkonu své činnosti musí být finanční arbitér z povahy věci nestranný a nesmí činit nic, co by jeho nestrannost mohlo ohrozit nebo zpochybnit; nemůže tedy působit ve prospěch některé ze stran jako poradce, právní zástupce nebo orgán státního dohledu, a to ani v době, kdy dotčený subjekt v řízení před arbitrem nevystupuje.

Finanční arbitér není příslušný k řešení sporů týkajících se smlouvy o stavebním spoření (např. sporů týkajících se vedení účtu stavebního spoření, připisování úroků a státní podpory na účet stavebního spoření, účtování poplatků za vedení účtu stavebního spoření, neplatnosti výpovědi smlouvy o stavebním spoření), neboť se nejedná o spory mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb ve smyslu § 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi.

Mezi účastníkem stavebního spoření a stavební spořitelnou jako bankou podle § 2 odst. 1 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České

národní rady č. 35/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o stavebním spoření“), nevzniká smluvní vztah v podobě smlouvy o platebních službách podle § 74 odst. 1 zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), a účet stavebního spoření není platebním účtem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o platebním styku.

Smlouvou o platebních službách se zavazuje banka provádět pro klienta platební transakce, tj. umožňuje, aby klient disponoval s peněžními prostředky na účtu bez výrazných omezení (tak tomu je např. u smlouvy o běžném nebo spořicímu účtu). Stavební spoření je účelové spoření spočívající v přijímání vkladů od účastníků stavebního spoření a v poskytování úvěrů a státní podpory účastníkům stavebního spoření (§ 1 zákona o stavebním spoření). Smlouvou o stavebním spoření se sice stavební spořitelna zavazuje vést pro účastníka stavebního spoření vkladový účet, hlavním účelem tohoto účtu však není provádění platebních transakcí. Smlouva o stavebním spoření proto není smlouvou o platebních službách podle § 74 odst. 1 zákona o platebním styku.

Není-li o věci příslušný rozhodnout finanční arbitr, platí obecně, že každý, kdo se cítí být poškozen na svých právech, má možnost obrátit se na obecné soudy České republiky, proto právo spotřebitelů domáhat se svých práv v řízení před obecnými soudy tímto není dotčeno.

V rámci dohledu nad finančním trhem vykonává dohled nad stavebními spořitelnami Česká národní banka (dále také „ČNB“). Dále ČNB vykonává dohled v oblasti ochrany spotřebitele, při výkonu tohoto dohledu se zaměřuje na dodržování zákazu nekalých obchodních praktik, zákazu diskriminace spotřebitele, řádné informování o cenách poskytovaných služeb a jejich stanovování a dále na dodržování povinností při poskytování finančních služeb na dálku. ČNB v rámci těchto pravomocí nad ochranou spotřebitele má za povinnost zejména přijímat a prošetřovat podání spotřebitelů a jejich sdružení, dohlížet nad dodržováním povinností stanovených zákonem, zabránit bezprostřednímu ohrožení majetku spotřebitele pozastavením poskytování služeb nebo uzavřením provozovny, ukládat opatření k nápravě a sankce. ČNB však nemůže rozhodnout ve sporu mezi soukromými subjekty, ani právně závazně posoudit existenci práv či povinností vyplývajících ze soukromoprávního vztahu. Na základě přijatého podnětu je však ČNB oprávněna provést šetření a případně zahájit správní řízení o udělení veřejnoprávní sankce dohlíženému subjektu. O výsledku šetření, včetně případného zahájení správního řízení, informuje ČNB na jeho žádost stěžovatele do 30 dnů ode dne, kdy obdržela podnět. Kontakt na ČNB je: Na Příkopě 28, 110 00 Praha 1, telefon 224 411 111, e-mail: info@cnb.cz, ID datové schránky: 8tgaiej.

Státní dozor nad poskytováním státní podpory stavebního spoření vykonává Ministerstvo financí, odbor 36 – Státní kontrola a dozor na finančním trhu. Kontakt na ministerstvo je: Letenská 15, 118 10 Praha 1, telefon 257 041 111, e-mail: podatelna@mfc.cz, ID datové schránky: xzeaauv. O možnosti rozhodnout v soukromoprávním sporu platí v případě ministerstva totéž, co bylo uvedeno výše v souvislosti s ČNB.

V Praze dne 11. 4. 2014